

材鑑調査室所蔵顕微鏡用プレパラート目録

No. 1 ~ No. 6,000

林 昭 三

Catalogue of Microscope Slides in the Xylarium,
Wood Research Institute, Kyoto University

No. 1~No. 6,000

Shozo HAYASHI*

(昭和62年8月3日受理)

顕微鏡用プレパラートの作製および収集は研究所創設当初(1944年)の木材生物第一研究室において貴島恒夫教授(当時)によって開始され、その後、材鑑調査室の設置(1980)にともなってこの業務が移管され今日に到っている。現時点で所蔵プレパラート数が6,000を超えたので、これを機会に目録を作成した。この目録には96科351属772種が含まれている。これらのプレパラートは研究のためにはいつでも公開している。

なおここに既往の主要な製作者を記録し、あわせて謝意を表します(敬称略)。東京大学より移管(512点)、佐々木茂(117)、早石 実(40)、中島 博(100)、山本登久夫(158)、江見理一(82)、貴島恒夫(420)、長谷川忠三(186)、辻本順子(428)、安本善次(214)、伊東隆夫(120)、鈴木三男(50)、的場則子(429)。残りの大半は林 昭三(3,020)が作製した。

* 木材生物部門 (Research Section of Wood Biology)

ACERACEAE

Acer carpinifolium
A. crataegifolium
A. japonicum
A. mono
A. mono var. *eupictum*
A. nipponicum
A. palmatum
A. pictum
A. pseudo-platanus
A. rufinerve
A. saccharum
Acer sp.

ACTINIDIACEAE

Actinidia arguta
A. polygama

ALANGIACEAE

Alangium premnifolium

ANACARDIACEAE

Astronium fraxinifolium
A. lecointei
Camposperma brevipetiolata
C. zeylanica
Dracontomelon dao
D. mangiferum
Koordersiodendron pinnatum
Lanea grandis
Mangifera zeylanica
Mangifera sp.
Melanorrhoea maingayi
Melanorrhoea sp.
Odina wodier
Pistacia chinensis
Rhus chinensis
R. javanica
R. succedanea
R. sylvestris
R. trychocarpa
R. verniciflua

APOCYNACEAE

Alstonia pneumatophora
Alstonia sp.

Aspidosperma album

A. polyneuron

AQUIFOLIACEAE

Ilex crenata
I. crenata var. *typica* f. *genuina*
I. goshiensis
I. hanceana
I. integra
I. liukiensis
I. macropoda
I. mutchagara
I. pedunculosa
I. rotunda
I. serrata
I. serrata var. *sieboldii*
I. sugeroki ssp. *longipedunculata*

ARALIACEAE

Acanthopanax sciadophylloides
Agalma lutchuense
Aralia elata
Dendropanax trifidus
Didymopanax morototoni
Evodiopanax innovans
Fatsia japonica
Gilibertia trifida
Kalopanax autumnalis
K. pictus
K. pictus var. *typicum*
K. ricinifolium var. *typicum*
K. septemlobus
Schefflera octophylla

ARAUCARIACEAE

Agathis borneensis
Agathis sp.
Araucaria cunninghamii

BETULACEAE

Alnus firma
A. japonica
A. maximowiczii
A. tinctoria var. *obtusiloba*
Alnus sp.
Betula carpinifolia

B. ermani

B. ermani var. *communis*

B. grossa

B. lutea

B. maximowicziana

B. papyrifera

B. schmidtii

B. sollennis

B. tauschii

B. ulmifolia

B. verrucosa

Betula sp.

Carpinus betulus

C. carpinoides

C. cordata

C. erosa

C. japonica

C. laxiflora

C. tschonoskii

Carpinus sp.

Corylus heterophylla var. *japonica*

C. heterophylla var. *thunbergii*

Ostrya japonica

BIGNONIACEAE

Catalpa ovata

Heterophragma adenophyllum

Stereospermum chelonoides

Tabebuia serratifolia

BOMBACACEAE

Bombax malabaricum

Cullenia excelsa

Ochroma sp.

BORAGINACEAE

Cordia fragrantissima

C. tectandra

BURSERACEAE

Bursera serrata

Canarium schweinfurthii

BUXACEAE

Buxus japonica

B. microphylla var. *japonica*

CAPRIFOLIACEAE

林：顕微鏡用プレパラート目録

- Sambucus racemosa*
 ssp. *sieboldiana*
S. sieboldiana
Viburnum awabuki
V. furcatum
V. pubinerve var. *intermedium*
V. sargentii
V. sieboldii
- CASUARINACEAE
Casuarina cunninghamiana
C. equisetifolia
- CELASTRACEAE
Euonymus alatus
E. oxyphyllus
E. sieboldianus
Gouppia glabra
Kurrimia zeylanica
Lophopetalum sp.
- CEPHALOTAXACEAE
Amentotaxus argotaenia
Cephalotaxus drupacea
C. harringtonia
- CERCIDIPHYLLACEAE
Cercidiphyllum japonicum
- CLETHRACEAE
Clethra barbinervis
- COMBRETACEAE
Lumnitzera littorea
Terminalia arjuna
T. bialata
T. tomentosa
Terminalia sp.
- CORNACEAE
Aucuba japonica
A. japonica var. *typica*
Cornus controversa
C. florida
C. kousa
C. macrophylla
Nyssa sylvatica
- CUPRESSACEAE
Chamaecyparis formosensis
- C. lawsoniana*
C. nootkatensis
C. obtusa
C. pisifera
C. sphaeroidea
Juniperus chinensis
J. communis var. *saxatilis*
J. rigida
J. sibirica
J. virginiana
Libocedrus macrolepis
Sabina chinensis
Thuja occidentalis
T. plicata
T. standishii
Thujaopsis dolabrata
T. dolabrata var. *hondai*
- DATISCACEAE
Octomeles sumatrana
Octomeles sp.
Tetrameles nudiflora
- DILLENACEAE
Dillenia sp.
- DIPTEROCARPACEAE
Dipterocarpus alatus
D. grandiflorus
D. turbinatus
D. zeylanicus
Dipterocarpus sp.
Dryobalanops aromatica
D. oocarpa
D. rappa
Dryobalanops sp.
Hopea odorata
H. sangal
Parashorea malaanonan
P. stellata
Parashorea sp.
Pentacme burmanica
P. contorta
Pentacme sp.
Shorea albida
- S. almon*
S. guiso
S. inaequilateralis
S. negrosensis
S. palosapis
S. pauciflora
S. philippinensis
S. polysperma
S. robusta
S. squamata
S. stipularis
Shorea sp.
Vatica obscura
Vatica sp.
- EBENACEAE
Diospyros chloroxylon
D. ebenum
D. kaki
D. kaki var. *domestica*
D. kaki var. *sylvestris*
D. kuroiwai
D. lotus
D. morrisiana
Diospyros sp.
- ELAEOCARPACEAE
Elaeocarpus japonicus
E. sylvestris
- ERICACEAE
Lyonia elliptica
Pieris japonica
Rhododendron degronianum
 f. *spontaneum*
R. metternichii var. *pentamerum*
R. scabrum
R. tashiroi
Vaccinium wrightii
Xolisma elliptica
- EUPHORBACEAE
Aleurites cordata
Bischofia javanica
Bridelia retusa
Daphniphyllum glaucescens

- D. teijsmanni*
D. teijsmanni var. *okinawaensis*
Endospermum malaccense
Glochidion bicolor
G. hayatae
G. hongkongense
Hevea brasiliensis
Mallotus japonicus
Sapium haematospermum
S. sebiferum
- EUPTELEACEAE**
Euptelea polyandra
- FAGACEAE**
Castanea crenata
C. dentata
Castanea sp.
Castanopsis cuspidata
C. lutchuensis
Cyclobalanopsis miyagii
Fagus atropunicea
F. crenata
F. grandifolia
F. japonica
F. sylvatica
Fagus sp.
Lithocarpus densiflora
Pasania edulis
Quercus actissima
Q. acuta
Q. alba
Q. aliena
Q. crispula
Q. dentata
Q. dentata var. *grandifolia*
Q. gilva
Q. glauca
Q. hondai
Q. mongolica
Q. mongolica var. *grosseserrata*
Q. myrsinaefolia
Q. phillyraeoides
Q. robur
- Q. rubra*
Q. semecarpifolia
Q. serrata
Q. sessiliflora
Q. variabilis
Quercus sp.
Shiia cuspidata
S. sieboldii
- FLACOURTIACEAE**
Casearia praecox
Homalium tomentosum
Idesia polycarpa
Laetia procera
- GINKGOACEAE**
Ginkgo biloba
- GONYSTYLACEAE**
Gonystylus bancanus
Gonystylus sp.
- GRAMINEAE**
Arundinaria simonii
Dendrocalamus sp.
Melocanna sp.
Phyllostachys edulis
P. pubescens
P. reticulata
Pleioblastus simonii
- GUTTIFERAE**
Calophyllum bracteatum
Calophyllum sp.
Cratoxylon arborescens
Cratoxylon sp.
Mesua ferrea
Moronobea coccinea
- HAMAMELIDACEAE**
Distylium racemosum
Hamamelis japonica
Liquidambar styraciflua
- HIPPOCASTANACEAE**
Aesculus flava
A. hippocastanum
A. turbinata
- HUMIRIACEAE**
- Saccoglottis guianensis*
- JUGLANDACEAE**
Carya ovata
Hicoria ovata
Juglans cinerea
J. mandschurica var. *cordiformis*
J. mandschurica ssp. *sieboldiana*
J. nigra
J. regia
J. regia var. *orientalis*
J. regia var. *sinensis*
J. sieboldiana
Juglans sp.
Platycarya strobilacea
Pterocarya rhoifolia
- LARDIZABALACEAE**
Akebia trifoliata
- LAURACEAE**
Actinodaphne lancifolia
A. longifolia
Alseodaphne semicarpifolia
Cinnamomum camphora
C. camphora var. *nominalae*
C. doederleinii
C. japonicum
C. loureiri
Cryptocarya membranacea
Eusideroxylon zwageri
Lindera erythrocarpa
L. glauca
L. obtusiloba
L. umbellata
Litsea palustris
Machilus japonica
M. thunbergii
Mezilaurus itauba
Nectandra rodioei
Neolitsea sericea
Ocotea fragrantissima
Ocotea sp.
Parabenzoin trilobum
- LECYTHIDACEAE**

林：顕微鏡用プレパラート目録

- Barringtonia* sp.
Bertholletia excelsa
Careya arborea
Couratari sp.
Holopyxidium jarana
Lecythis paraensis
LEGUMINOSAE
Acacia dealbata
A. decurrens var. *mollissima*
A. leucophloea
A. mollissima
Acacia sp.
Adenantha pavonina
Albizia brownii
A. julibrissin
A. julibrissin var. *speciosa*
A. lebbek
Bowdichia sp.
Cassia siamea
Cladrastis platycarpa
Cylicodiscus gabunensis
Dalbergia cochinchinensis
D. cultrata
D. latifolia
D. oliveri
D. sissoo
D. spruceana
Dalbergia sp.
Dialium aubrevillei
Dialium sp.
Erythrophleum fordii
E. ivorensis
Gleditsia japonica
Hardwickia pinnata
Holocalyx balansae
Intsia bijuga
Koompassia excelsa
K. malaccensis
Koompassia sp.
Lespedeza buergeri
Maaackia amurensis
M. amurensis var. *buergeri*
- Millettia spendull*
Ormocarpum cochinchinense
Parkia sp.
Peltogyne paradoxa
Pericopsis mooniana
Piptadenia rigida
Pterocarpus angolensis
P. indicus
P. macrocarpus
P. santalinus
Pterocarpus sp.
Robinia pseudo-acacia
Sindora cochinchinensis
Sindora sp.
Sophora japonica
Swartzia aptera
Tachigalia sp.
Xylia dolabriformis
LYTHRACEAE
Lagerstroemia calyculata
L. hypoleuca
L. subcostata
L. tomentosa
Physocalymna scaberrimum
MAGNOLIACEAE
Elmerrillia ovalis
Illicium religiosum
I. religiosum var. *masa-ogatai*
Liriodendron tulipifera
Magnolia acuminata
M. kobus
M. obovata
M. salicifolia
Manglietia sp.
Michelia champaca
M. compressa
Schisandra nigra
MALVACEAE
Hibiscus tiliaceus
MELASTOMATACEAE
Dactylocladus stenostachys
MELIACEAE
- Aglaia roxburghiana*
Azadirachta integrifolia
Cedrela sinensis
C. toona
Chukrasia tabularis
C. velutina
Dysoxylum binectariferum
D. malabaricum
D. spectabile
Entandrophragma utile
Khaya ivorensis
Melia azedarach var. *japonica*
M. azedarach var. *subtripinnata*
M. composita
M. excelsa
Melia sp.
Swietenia mahagoni
Toona calantas
Walsura piscidia
MORACEAE
Atrocarpus integra
A. lakoocha
A. nobilis
Bagassa guianensis
Broussonetia kazinoki
B. papyrifera
Chlorophora excelsa
Ficus elastica
F. erecta
F. gibbosa
F. septica
F. wightiana
Maclura pomifera
Morus alba
M. bombycis
M. lactea
M. laevigata
MYRICACEAE
Myrica rubra
MYRISTICACEAE
Myristica maingayi
MYRSINACEAE

- Ardisia sieboldii*
Bladhia sieboldii
Maesa tenera
Rapanaea neriifolia
- MYRTACEAE
Eucalyptus acmenioides
E. globulus
Syzygium buxifolium
Tristania conferta
T. decorticata
Xanthostemon verdugonianus
- NYSSACEAE
Davidia involucrata
Nyssa sylvatica
- OCHNACEAE
Lophira alata
Tetramerista glabra
- OLACACEAE
Ongokea gore
Scorodocarpus borneensis
- OLEACEAE
Fraxinus americana
F. commemoralis
F. excelsior
F. excelsissima
F. japonica
F. lanuginosa var. *serrata*
F. mandshurica var. *japonica*
F. nigra
F. sieboldiana
F. spaethiana
Ligustrum obtusifolium
Osmanthus fortunei
O. ilicifolius
Syringa vulgaris
- PALMAE
Calamus sp.
- PAPILIONACEAE
Ormocarpum cochinchinense
- PINACEAE
Abies alba
A. balsamea
- A. firma*
A. grandis
A. holophylla
A. homolepis
A. homolepis var. *umbellata*
A. kawakamii
A. koreana
A. mariesii
A. mayriana
A. nephrolepis
A. pectinata
A. procera
A. sachalinensis
A. sikokiana
A. veitchii
Cedrus deodara
C. libani var. *deodara*
Larix dahurica
L. dehurica var. *japonica*
L. dahurica var. *principis*
L. eurolepis
L. kaempferi
L. laricina
L. leptolepis
L. occidentalis
L. sibirica
Larix sp.
Picea abies
P. glauca
P. glehnii
P. hondoensis
P. jezoensis
P. koraiensis
P. koyamai
P. maximowiczii
P. morrisonicola
P. polita
P. rubra
P. sitchensis
Picea sp.
Pinus banksiana
P. densiflora
- P. echinata*
P. formosana
P. insignis
P. koraiensis
P. lambertiana
P. merkusii
P. parviflora
P. pentaphylla
P. pentaphylla var. *himekomatsu*
P. pinaster
P. ponderosa
P. pumila
P. pungens
P. radiata
P. resinosa
P. rigida
P. strobus
P. sylvestris
P. thunbergii
P. virginiana
Pinus sp.
Pseudotsuga japonica
P. menziesii
P. taxifolia
P. wilsoniana
Tsuga canadensis
T. diversifolia
T. heterophylla
T. sieboldii
Tsuga sp.
- PITTOSPORACEAE
Pittosporum lutchuense
- PLATANACEAE
Platanus acerifolia
P. occidentalis
- PODOCARPACEAE
Dacrydium franklinii
Podocarpus macrophylla
P. nagi
P. nakaii
- PROTEACEAE
Adenostephanus sp.

林：顕微鏡用プレパラート目録

- Grevillea robusta*
Helicia cochinchinensis
Roupala montana
RHAMNACEAE
Hovenia dulcis
H. dulcis var. *glabra*
Rhamnella franguloides
Zizyphus jujuba var. *inermis*
Z. vulgaris var. *inermis*
RHIZOPHORACEAE
Carallia brachiata
Kandelia candel
ROSACEAE
Amelanchier asiatica
Angelesia splendens
Eriobotrya japonica
Malus sieboldii
M. toringo var. *koringo*
subv. *incisa*
Parinari excelsa
Photinia glabra
Pourthiaea laevis
P. villosa
P. villosa var. *laevis*
Prunus buergeriana
P. grayana
P. incisa
P. itosakura var. *subsessilis*
P. lannesiana
P. maximowiczii
P. mume
P. persica
P. sargentii
P. sargentii ssp. *jamasakura*
P. serotina
P. serulata var. *spontanea*
P. ssiori
P. subcoriacea
P. subhirtella
Prunus sp.
Pygeum wightianum
Pyrus pyrifolia
- Rhaphiolepis liukiensis*
R. umbellata var. *liukiensis*
Sorbus alnifolia
S. commixta
S. commixta var. *rufo-ferruginea*
RUBIACEAE
Adina cordifolia
Gardenia jasminoides
f. *grandiflora*
Gardenia sp.
Hamelia patens
Mitragyna macrophylla
M. stipulosa
Nauclea diderrichii
Wendlandia formosana
W. glabrata
RUTACEAE
Balfourodendron riedelianum
Chloroxylon swietenia
Euxylophora paraensis
Evodia glauca
Flindersia acuminata
F. brayleyana
F. schottiana
Helietta longifoliata
Murraya paniculata
Phellodendron amurense
P. amurense var. *sachalinense*
Zanthoxylum ailanthoides
SABIACEAE
Meliosma myriantha
M. oldhami
M. rigida
M. squamulata
SALICACEAE
Chosenia bracteosa
Populus alba
P. deltoides
P. maximowiczii
P. nigra
P. nigra var. *italica*
P. pyramidalis
- P. sieboldii*
P. tremula
Populus sp.
Salix babylonica
S. bakko
S. caprea
S. gilgiana
S. koriyanagi
S. nigra
S. subfragilis
Salix sp.
SAPINDACEAE
Diatenopteryx sorbifolia
Filicium decipiens
Koelreuteria paniculata
Nephelium longana
Pometia pinnata
Pometia sp.
Sapindus mukorossi
Schleichera oleosa
S. trijuga
SAPOTACEAE
Bassia latifolia
Chrysophyllum lanceolatum
Manilkara amazonica
M. hexandra
M. huberi
M. multinervis
Mimusops multinervis
Palaquium grande
Palaquium sp.
SAXIFRAGACEAE
Deutzia crenata
Hydrangea paniculata
H. paniculata var. *floribunda*
SCIADOPITYACEAE
Sciadopitys verticillata
SCROPHULARIACEAE
Paulownia fortuneii
P. kawakamii
P. tomentosa
SIMAROUBACEAE

- Ailanthus altissima*
Picrasma quassioides
SONNERATICACEAE
Duabanga moluccana
Sonneratia alba
STAPHYLEACEAE
Euscaphis japonica
Turpinia ternata
STERCULIACEAE
Firmiana platanifolia
Mansonia altissima
M. gagei
Nesogordonia papaverifera
Pterocymbium beccarii
Pterospermum acerifolium
P. canescens
P. rubiginosum
Sterculia cymbiformis
S. foetida
Tarrietia argyrodendron
T. javanica
Tarrietia sp.
STYRACACEAE
Decavenia micrantha
Pterostyrax corymbosa
P. hispida
Styrax japonica
S. japonica var. *kotoensis*
S. obassia
SYMPLOCACEAE
Bobua glauca
B. japonica var. *nakaharai*
B. myrtacea
B. prunifolia
Symplocos chinensis
 var. *leucocarpa*
S. glauca
S. lucida var. *nakaharai*
S. myrtacea
- TAXACEAE**
Amentotaxus argotaenia
Taxus baccata
T. cuspidata
Torreya nucifera
- TAXODIACEAE**
Cryptomeria japonica
Cunninghamia konishii
C. lanceolata
Metasequoia glyptostroboides
Sequoia sempervirens
Taiwania cryptomerioides
Taxodium distichum
- TETRAMERISTACEAE**
Tetramerista glabra
- THEACEAE**
Camellia japonica var. *hortensis*
C. japonica var. *macrocarpa*
C. lutchuensis
C. sasanqua
Cleyera japonica
C. ochnacea
Eurya japonica
E. japonica var. *montana*
E. ochnacea
Sakakia ochnacea
Schima liukuensis
S. wallichii
Stewartia monadelphica
S. pseudo-camellia
Thea sinensis var. *assamica*
Ternstroemia japonica
- THYMELAEACEAE**
Edgeworthia papyrifera
Gonystylus bancanus
- TILIACEAE**
Berrya ammonilla
B. cordifolia
Grewia laevigata
- G. tiliaefolia*
Luehea divaricata
Pentace tonkinensis
Tilia americana
T. amurensis
T. glabra
T. japonica
T. kiusiana
T. maximowicziana
T. miqueliana
Tilia sp.
- TROCHODENDRACEAE**
Trochodendron aralioides
- ULMACEAE**
Aphananthe aspera
Celtis jessoensis
C. sinensis var. *japonica*
Holoptelea integrifolia
Trema micrantha
Ulmus americana
U. davidiana var. *japonica*
U. laciniata
U. parvifolia
U. pumila
U. racemosa
U. sieboldii
Zelkova serrata
- URTICACEAE**
Villebrunea pedunculata
- VERBENACEAE**
Clerodendron trichotomum
Tectona grandis
Vitex glabrata
V. pinnata
- VOCHYSIACEAE**
Qualea sp.
- ZYGOPHYLLACEAE**
Guajacum officinale
Guajacum sp.